

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Thoroslunde-Ishøj Lokalhistoriske Forening

Februar er historien om to romerske kejsere.

Kejser Julius Cæsar (f. år 100 f.v.t.), kendt som den store reformator, fandt åbenbart den daværende kalender for utidsvarende - så også her ønskede han at sætte sit aftryk. Den julianske kalender, som den nye kom til at hedde, trådte i kraft ved nytårsskiftet år 45 f.v.t. Alle årets måneder fik henholdsvis 30 og 31 dage, bortset fra februar der fik 29 dog 30 ifm. skudår.

Det var nu ikke alle, der var glade for hans mange reformer, specielt ikke Roms gamle adelsslægter - så Julius Cæsar blev myrdet under et senatsmøde d. 15. marts år 44 f.v.t.

Til kejserens ære valgte det romerske senat at omdøbe måneden quintilis til juli. Den senere kejser Augustus ville naturligvis også have en måned opkaldt efter sig, hvorfor den 30 dage lange sextillis måned i år 8 f.v.t. blev til august. Egentlig burde det måske nok havde været september, den måned hvori han var født, men han kunne bedre lide måneden sextillis, da det var i den måned, han havde opnået sine største sejre. Efter en tid kunne han godt se, at han ved

sit valg var blevet den gamle kejser Cæsar lidt underlegen. Juli havde jo 31 dage, så hvad gør man - jo, man snupper en dag fra februar, den var jo i forvejen kort, så med et blev juli og august lige lange, og de to kejsere blev lige.

Af ren og skær kejserlig forfængelighed mistede februar en dag og blev måneden med de 28.

I dag anvender vi som bekendt den gregorianske kalender (efter pave Gregor XIII). Den gamle regnestok var ikke helt så præcis som ønsket, så da man nåde 1500'tallet var der opstået en afvigelse på hele ti dage.

Den julianske kalender opererede med en årslængde på 365,25 dage, mens den gregorianske istedet regner et år til 365,2425 dage, hvilket kun giver en fejlmargin på 3 dage for hver 10.000 år.

I Danmark stoppede man brugen af den julianske kalender d. 18. februar 1700 og overgik til den gregorianske d. 1. marts samme år - altså et spring på hele 11 dage.

Steen Skovhus

GENERALFORSAMLING

Indkaldelse til generalforsamling 2018

Tirsdag den 13. marts 2018 kl. 19.00 på Bredekærgård

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Regnskab
4. Beretning fra eventuelle arbejdsgrupper
5. Forslag, herunder kontingentforslag
6. Valg

Bestyrelse

På valg er:

Steen Skovhus – modtager genvalg

Birgit Hansen – modtager genvalg

Preben Kok – modtager genvalg

Arne Sørensen – modtager genvalg

Suppleanter

På valg er:

Jørgen Arnull – modtager genvalg

Lise Heeno – modtager genvalg

Anders Hvid Jensen – modtager genvalg

Revisorer

På valg er:

Leif Braunstein – modtager genvalg

Richard Bast, suppleant - modtager genvalg

7. Eventuelt

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest den 6. marts 2018.

Eventuelt indkomne forslag vil blive offentliggjort på foreningens hjemmeside den 7. marts 2018

Foreningens reviderede regnskab for 2017 vil kunne ses på generalforsamlingen, samt på foreningens hjemmeside fra den 1. marts 2018.

Efter generalforsamlingen er foreningen vært ved et mindre traktement.

Driftsregnskab for perioden 1. januar – 31. december 2017

NOTE		hele kroner
	Indtægter:	
	Kontingent	72.000
	Foreningstilskud	73.923
	Hans Lars Andersens Fond	28.500
	Honorarstøtte, jazz	8.345
	Traktørsted	6.904
	Lotteri	6.900
	Entré jazz	7.935
	Jazz på gårdspladsen.....	65.275
	Salg af bøger	<u>150</u>
	Indtægter i alt	269.932
	Udgifter:	
1	Arrangementer	- 52.039
2	Medlemsblad	- 44.824
3	Udvalg	- 53.985
4	Driftsomkostninger	<u>-89.294</u>
	Udgifter i alt	- 240.142
	Årets driftsresultat	29.790

Status pr. 1. januar 2018

AKTIVER

Periodeafgrænsning	9.643
Kassebeholdning	154
Danske Bank	197.764
Danske Bank	204.546
Danske Bank	<u>326.556</u>
Aktiver i alt	738.663

PASSIVER

Skyldige omkostninger	5.375
Hensættelser	184.546

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1. januar 2017	518.952	
Overskud	<u>29.790</u>	548.742
Passiver i alt		738.663

REGNSKAB 2017

Noter

NOTE		hele kroner
1	Arrangementer:	
	Nytårskur	- 16,753
	Gule ærter	- 14.425
	Fastelavnsfest	- 1.945
	Skovtur	- 37.116
	Per Madsen, foredrag	3.220
	Høstmarked	7.215
	Den Fynske Landsby	3.451
	Mortens Aften	- 4.421
	Julestue	11.565
	Juletræsfest	- 2.832
		- 52.041
2	Medlemsblad:	
	Trykning.....	- 36.901
	Porto og omdeling	- 7.923
		- 44.824
3	Udvalg:	
	PR og Hjemmeside	- 8.469
	Interview	- 1.983
	TV-projekt	- 10.308
	Arrangement.....	- 443
	Billedbehandling	- 19.331
	Slægtsforskning	- 1.814
	Medlem og regnskab	- 11.637
		- 53.985
4	Driftsomkostninger:	
	Forsikringer	- 8.985
	Kontorartikler, porto og gebyrer m.m.	- 1.857
	Kontingenter	- 4.129
	Repræsentation og gaver	- 2.912
	Møder og generalforsamling	- 9.491
	Arkivet	- 54.481
	Traktørstedets investering.....	- 4.439
	Kørselsgodtgørelse	- 3.000
		- 89.294

FASTELAVNSFEST

Søndag d. 11. februar '18 kl. 11.00

Bredekærgård Tranegilde Landsby

Fastelavnstrylleri

Slå katten af tønden

Kåring af bedste kostume

Fastelavnsboller Godteposer Cacaomælk Juice Kaffe/the

ENTRÉ

for børn og voksne

50 kr.

11.00

Ishøj Teater

Fastelavnsløjer

i Landsbysalen

12.00

Tøndeslagning

Delt i aldersgrupper

Godteposer

13.00

Kåring af bedste kostume

TILMELDING

Tilmelding og betaling foretages
på www.ishoejlokalhistorisk.dk

Thorslunde-Ishøj
Lokalhistoriske Forening

Thorslunde-Ishøj
Lokalhistoriske Forening

Per Madsen

Med nye spændende og avslørende
historier fra det virkelige politiske liv

Tirsdag d. 20. februar kl. 18.00

Bredkærgård - Tranegilde Landsby

Gennem mere end et kvart år
rede har Per Madsen stået i spidsen
for Thorslunde, Tranegilde og Ishøjs
udvikling.

Sagt af en politisk kollega:
"Han var en meget trædig flittig
borgmester, som uelukkende arbej-
dede for borgernes vé og
vel. Han karlte en skovl for en skovl
og en spade for en spade."

Foredraget begynder kl. 19.00

Inden da serveres

Brunkål

med flæsk og pølse

PRIS: 75 kr. ekskl. drikkevarer

BILLETTER SÆLGES

fra den 15. januar 2018 kl. 12.00 på www.ishoejlokalhistorisk.dk

Slægtsforskning
Gratis entré

DET SKER
27. februar kl. 19:00
Bredekærgård

Hvor boede de ?

Det giver en ekstra dimension til slægtsforskningen, hvis man kan finde ud af, præcis, hvor anerne boede, og det kan i visse tilfælde lade sig gøre. Der findes forskellige kilder som kan hjælpe med til at fastslå, hvor anerne boede, og på denne temaaften vil jeg gennemgå de forskellige kilder og tekniker, som gør det muligt at finde ud af, hvor anerne boede.

Kom og vær med, og få gode ideer og inspiration til at få mere ud af din slægtsforskning. Tilmelding er ikke nødvendig.

Førårsfest

BREDEKÆRGÅRD

Lørdag d. 14. april '18 kl. 10.00-15.00

Ishøj Bibliotekers historie

I hele 2018 vil du her i bladet kunne læse bibliotekernes historie fra 1876 og til hovedbibliotekets flytning til Ishøj Bycenter i 1977 - skrevet af Ishøj Biblioteks mangeårige bibliotekar Niels Pinholt. Der er 4 årstal, der skiller sig ud i Thorslunde-Ishøj Biblioteksvæsens historie. 1876, 1910, 1971 og 1977.

1876 var året, hvor den første folkebogssamling blev etableret. I 1910 fik kommunen den første egentlige biblioteksforening. I 1971 fik Ishøj sit første hovedbibliotek. Og i 1977, for 25 år siden, flyttede hovedbiblioteket til de nuværende lokaler i Ishøj Bycenter.

Men først

Lidt Bibliotekshistorie

Nutidens biblioteker har rødder helt tilbage i oldtiden. De ældste vidnesbyrd stammer fra Egypten og Mesopotamien, hvor teksterne var nedfældet på enten det skrøbelige papyrus eller på soltørrede eller brændte lertavler.

De ældste græske biblioteker blev samlet i årene 400-300 før vor tidsregning, og særligt berømt er biblioteket i Alexandria i Egypten, der blev grundlagt af Alexander den Store. Biblioteket havde over 500.000 værker. Både forvaltningen af biblioteket og dets målsætning var ikke meget forskellig fra et nutidigt nationalbibliotek.

Det var romerne, der gjorde de første biblioteker offentlige, naturligvis med den begrænsning der var i, at det kun var en lille procentdel af befolkningen, der kunne læse og skrive. Slaverne, der udgjorde en stor del af Romerrigets befolk-

ning, var forment adgang til bibliotekerne. Det var desværre også romerne, der var skyld i, at biblioteket i Alexandria nedbrændte til grunden.

I Europa var det klostrene, der var hjemsted for bibliotekerne. Ofte lånte klostrene manuskripter fra hinanden med henblik på afskrivning, og de unge novicer havde så til opgave at kopiere værkerne. Almuens befolkningen uden for klostrene, kunne kun sjældent læse og havde heller ikke behov herfor, da der ikke fandtes manuskripter, der var tilgængelige for dem.

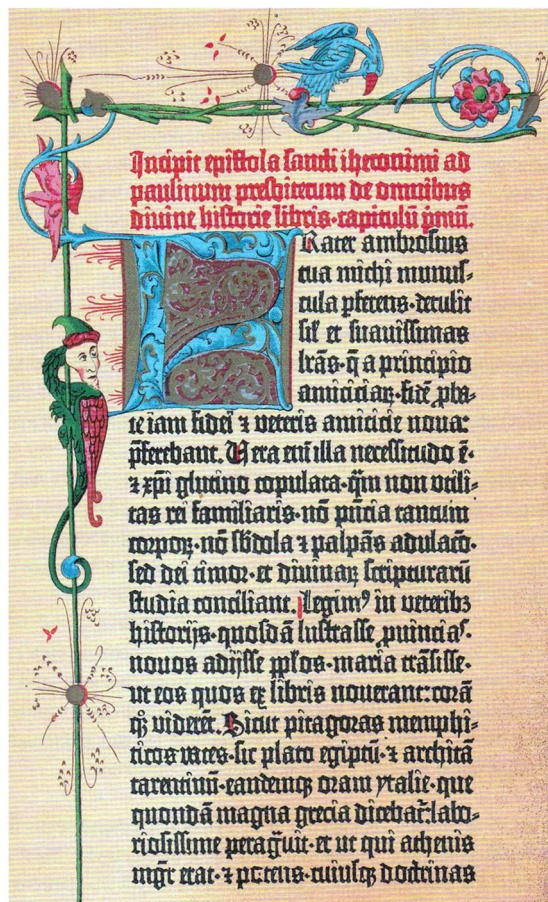
Med Gutenbergs trykpresse i omkring 1440 blev det for første gang muligt at trykke mange eksemplarer af den samme tekst, men alligevel skal vi op i 18-hundredetallet, før biblioteker og litteratur blev mere almindeligt tilgængeligt og udbredt.

De folkelige rørrelser, revolutionerne i Frankrig og Oplysningstiden blev et vendepunkt, hvor det skrevne ord lidt efter lidt blev tilgængeligt for andre end adel og præsteskab.

I Danmark gik det trægt i starten. De danske folkebibliotekers udspring og idégrundlag er en del af de folkelige bevægelser, der fulgte af Oplysningstiden. Tidens tanker var udsprunget af troen på oplysningens og opdragelsens værdier. De såkaldt "dannede" klasser ville højne det åndelige niveau hos både børn og voksne, for dermed mente man, at man kunne løse alle sociale, såvel som økonomiske og etiske problemer og nå frem til et menneskekærligt, lykkeligt og frit paradys på jord. I dag kan vi næsten trække på smilebåndet over disse svulstige idealer, - vel vidende, at verdens problemer ikke er løst endnu. Men vi har Oplysningstidens idealer at takke for mange af de goder, som vi i dag betragter som selvfølgelige i et demokrati som det danske.

Der skød mængder af små læseforeninger og bogsamlinger frem fra slutningen af det 18. århundrede som et udtryk for den læselyst, der fulgte med den forøgede skoleundervisning. Specielt efter en helt enestående Skolelov, der blev vedtaget i 1814 og som gennemførte tvungen undervisningspligt. Danmark var et af de første lande i Verden, der tog dette store skridt.

Det skete paradoksalt nok umiddelbart efter, at Danmark var gået fallit i 1813.

Bondefrigørelsen og Stavnsbåndets ophævelse i 1788 betød ikke kun bondens personlige frigørelse fra hjemstavnen. Det åbnede også op for, at enhver kunne kaste sig over nye erhverv, dog stadig reguleret af det offentlige. Dermed opstod et enormt behov for at tilegne sig lærdom og læse.

Man skulle ikke længere kun gøre, hvad en ridefoged befalede. Uddannelse, indsigt og viden var vejen frem.

Historikeren Troels Fink beskrev, hvordan der i starten af 1800-tallet sad unge og ældre over det ganske land fordybet i bøgerne ved små tællelys. Og det var ikke længere kun bibelske tekster, der blev studeret. Eventyr og romaner, bøger om lande og om naturen, blev en del af den underholdning og det erfaringsgrundlag, som børn og voksne bragte med sig ind i oplysningens århundrede.

I 1835 stiftedes "Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug", som i første omgang havde til formål at hindre, at det frie ord blev undertrykt. Men lidt efter lidt blev foreningen en støtte for aktiviteterne i bestræbelserne på at oprette biblioteker. Da foreningen var på sit højeste, støttede den godt 700 små "biblioteker".

Læseforeningerne var dog stadig forbeholdt de få. Nogle lærere ville have daglejerne og malkepigerne på gårdene med, men - som en gårdejer udtrykte det - "Det er noget rak, som der ingen udkomme er med".

Grundtvigianismen, højskolerne, andelsbevægelsen og ytringsfriheden var dog ikke sådan at knægte, og de var alle - inden for et tidsrum på godt 100 år - med til at tilføre yderligere gødning til den spirende biblioteksbevægelse. Men stadig var der intet økonomisk fundament under bogsamlingerne, og de var

ofte afhængige af enkelte ildsjæle. Forfatteren, lærer C. A. Thyregod vandt gehør for sit argument, at "en bogsamling, der lever på kridt og suleføde er næsten værre end slet ingen", og i 1882 erkendte staten, at "denne sag fortjener at sikres fremtid". Derfor bevilligede regeringen i alt 3.000 kroner dette år til folkebogsamlingerne.

Hermed var grunden lagt til det, der mindre end 100 år senere skulle blive et af Verdens bedste biblioteksvæsener. I 1920 kom den første revolutionerende bibliotekslov, der bandt stat og kommune til at yde tilskud til biblioteker eller oprettelse af disse. Loven er blevet ændret mange gange. Det er tankevækkende, at den i starten kun omfattede voksne over 14 år. Således blev børnebibliotekerne første gang nævnt i 1931.

I loven fra 1950 blev det slået fast, at biblioteksbenyttelse skulle være vederlagsfri. Men vi skal op til 1964, førend udviklingen for alvor tog fart. Med 1964-loven, som stadig er grundlaget for en stor del af biblioteksloven i dag, blev startskuddet givet til det biblioteksvæsen, vi kender i dag, og som - trods op- og nedgangstider - stadig befinder sig i den absolutte superliga. I Biblioteksloven fra 1964 blev kommunerne forpligtet til at drive et folkebibliotek med afdelinger for voksne og børn, og i kommuner med over 5000 indbyggere skulle biblioteket ledes af en faguddannet bibliotekar.

Jazz på

Søndag d. 27. maj 2018 kl. 13:00-16:00

Bredekærgård

Swing Cats

Inspirationen til Swing Cats kom fra jump og blues, men også New Orleans musik.

Motivationen for at danne Swing Cats var at spille glad, energisk og swingende dansemusik. Lige fra starten, var bandet en stor succes og jazzklubber såvel som festivaler, både her og i udlandet, engagerede Swing Cats.

Det Grønne Ishøj Søndag d. 17. juni 2018

Bredekærgård

12:00-13:00 *BørneJazz med Sille og Palle*

Sille Grønberg & Palle Windfeldt har dannet par i 25 år og er 2 af landets mest rutinerede musikere ud i koncerter og CD'er for børn. Parret var bl.a. en del af børnejazzorkestret Djanzz og står bag musikken til Ramasjang- programmet "Rosa fra Rouladegade". De har desuden udviklet en klassisk børnekoncert i samarbejde med Operaen

13:45-16:45 *Kjeld Lauritsens Hammond trio med sangerinden Alice Carreri*

Hammondorganisten Kjeld Lauritsen præsenterer swingende jazz fra bl.a. Duke Ellingtons og Billie Holidays repertoire. Med guitaristen Bo Møller's smukke spil og som prikken over I'et den skønne, swingende sangerinde Alice Carreri bliver det en eftermiddag med en perlerække af kendte jazznumre og skønne solister. Den unge sangerinde er en stjerne på jazzklub scenen.

Jazzkoncerterne er gratis for medlemmer af Thorslunde-Ishøj Lokalhistoriske forening.

ENTRÉ for andre er 25 kr. pr. person - dog undtaget er GRØN ISHØJ, som er gratis.

gårdspladsen

Søndag d. 8. juli 2018 kl. 13:00-16:00

Bredekærgård

Dixie For You

Bandet er dansk/svensk og har spillet på de fleste jazzfestivaler, klubber og koncertscener i de to lande.

Er melodisk, traditionel jazz med indslag af New Orleans, dixieland og evergreens fra The American songbook.

Søndag d. 22. juli 2018 kl. 13:00-16:00

Bredekærgård

Paul Harrison Band - igen, igen

Paul Harrisons disker op med et yderst succesfuldt band, og kan i år fejre 20 års jubilæum som kapelmester. Bandet er kendt for sin karakteristiske spillestil, højt musikalsk niveau og et stærkt sammenspillet udadvendt team.

Søndag d. 5. august 2018 kl. 13:00-16:00

Bredekærgård

Hans Knudsen Jump Band

Når Hans Knudsen Jumpband efter 25. år er et af de absolut hotteste navne på den danske musikscene, skyldes det først og fremmest bandets råswingende spillestil, et afvekslende repertoire, en helt personlig sound og et usædvanlig tæt og humoristisk samspil med publikum.

Søndag d. 26. august 2018 kl. 13:00-16:00

Bredekærgård

Henning Munk & Plumperne

Bandet vil lede dig til himmelske pladser. Alt for få anerkender tilstedeværelsen af en sopransaxofon i jazzsammenhænge men tøvs ikke; lad dine ører lede dig gennem en serie af standards, evergreens og klassikere med inspiration fra bl.a. Sidney Bechet.

Mortens And

Traditionen tro bød formanden - Steen Skovhus - de forventningsfulde MORTENS AND gæster velkommen med en lille fortælling om Lille Vejlegaard. Hurtigt blev fadene fordelt på bordene, så gæsterne kunne smiske sig i den dejligste og sprøde and med både hvide og brune kartofter, rødkål, andesovs og surt. Desserten bestod af en skøn islagkage.

Efter middagen begyndte spændingen at stige hos gæsterne. Hvad skulle der nu ske? Ind kom en mand med en taburet og en stor jordemodertaske. Han - tryllekunstneren Peter Jacobsen - tog publikum med storm. Det, der især kendetegnede Peters særlige stil, var hans evne til at fange stemningen og få publikum til at elske trylleri, og det må man sige lykkedes til fulde. Hans trylleri involverede publikum på en nærværende og humoristisk måde.

Julestue i billeder

Et brag af en juletræsfest

Ishøj Skolehal var fyldt til bristepunktet da Thorslunde-Ishøj Lokalhistoriske Forening holdt sin traditionsrige juletræsfest 4. juledag. I selskab med nissefamilien og nisseorkesteret havde både børn og voksne en forrygende eftermiddag. Godteposer, sodavand, juice, kaffe og wienerbrød gjorde ikke glæden mindre.

Foto og tekst: Peter Kay

GULE ÆRTER

240 medlemmer havde fundet vej til det årlige spisearrangement.
Underholdningen stod Westfall & Grand for!

Idræt i Ishøj - nu på TV

Se "Ishøj Idræt" på TV fra perioden 1980-2008.

Nu kan alle se TV-Ishøjs optagelser og udsendelser på Youtube med kanalen "Ishøj Idræt"

Udsendelserne er blevet bevaret for eftertiden ved overspilning og digitalisering ved et frivilligt arbejde i Thorslunde-Ishøj Lokalhistoriske Forening.

Vi har valgt at oprette en ny kanal på Youtube, for ikke at få problemer med de 2 andre kanaler med udsendelser fra TV-Ishøj. Det kunne være vedrørende ophavsretsrettigheder til musik og af etiske grunde.

Kanalen hedder "Ishøj Idræt" og findes ved at gå ind på www.youtube.dk og søge på "Ishøj Idræt"

Her findes alle optagelser med gymnastikopvisninger, trampolinstævner, fodboldkampe med bl.a. SB 50 og Torsslunde-Ishøj Idrætsforening, jubilæumsudsendelser og meget mere.

Kig på udsendelserne, og se dig selv, din familie eller venner fra bl.a. gymnastikopvisninger i Ishøj Idrætscenter og fra fodboldkampe, da du var 20-30 år yngre. Der er næsten 200 udsendelser på kanalen.

PRØV SELV - God fornøjelse.

ISHØJ BIBLIOTEK

De første år - 1876-1928

Der er 4 årstal, der skiller sig ud i Ishøj Biblioteksvæsens historie. 1876, 1910, 1971 og 1977.

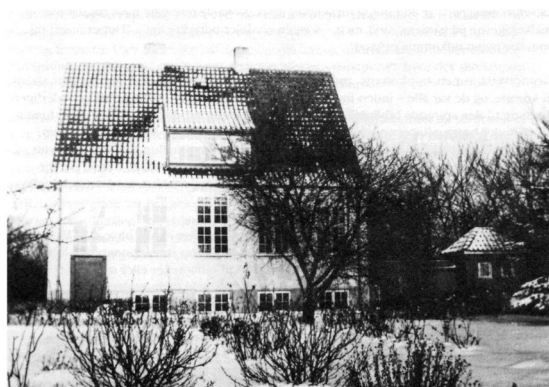
1876 var året, hvor den første folkebogssamling blev etableret. I 1910 fik kommunen den første egentlige biblioteksforening. I 1971 fik Ishøj sit første hovedbibliotek. Og i 1977, for 25 år siden, flyttede hovedbiblioteket til de nuværende lokaler i Ishøj Bycenter.

De folkelige bevægelser i 1800-tallet havde mærkeligt nok ikke berørt sognene omkring København i samme grad, som fx i Sydsjælland og i Jylland. Måske hang det sammen med, at kampen for det daglige udkomme var mindre hård end i Jylland. De fede jorder i Ishøj og omegn havde skabt relativ velstand blandt bønderne og dermed også blandt de håndværkere, der levede af landbruget. Denne velstand havde affødt en vis konservatisme, som ikke sporede i mere nøjsomme egne af landet.

Andelsbevægelsen var heller ikke slået igennem med samme styrke som i andre dele af landet, og måske derfor skal vi op til 1876, førend den første folkebogssamling blev grundlagt, godt 30 år efter at samlingerne dukkede op mange andre steder i landet. Sognerådet bevilgede dette år hele 20 kroner til formålet, men alligevel bestod samlingen kun af 80

bind. Stor set alle 80 bøger var af danske forfattere, - en tendens der holdt sig langt op i tiden, og som ses af de første kataloger fra starten af århundredeskiftet, hvor godt 85 % af alle bøgerne var af hæderkronede og anerkendte danske forfattere. To progressive undtagelser var Wallace "Ben Hur" og Stowes "Onkel Toms hytte".

Der er ikke mange nedskrevne vidnesbyrd om, hvordan denne folkebogssamling blev anvendt af borgerne. I mange år er den slet ikke nævnt i sognerådets protokoller, hvad der er forståeligt nok, da Biblioteksforeningen var en privat forening. Men det vides, at det kostede penge at blive medlem, og trods den relative velstand på Ishøj-egnen skulle hver øre vendes. Biblioteket var stadig en luksus, som kom i anden række efter de nødvendige livsfornødenheder.

Biblioteket i lærerboligen ved Ishøj Skole 1920

I 1910 indfandt starten sig på et decideret biblioteksvæsen. Den 4. september blev grunden lagt til oprettelsen af en Biblioteksforening for Thorslunde og Ishøj Sogne. Det skete på Ishøj Skole, som også blev hjemsted for biblioteket i mange år fremover.

Af vedtægterne fremgår det: "Foreningen Thorslunde og Ishøj sognes Folkebogsamling har til Formaal at skabe billig og let Adgang til god Læsning baade af belærende og almindennende art."

Der var naturligvis restriktioner på, hvad og hvor meget, man kunne låne. Medlemmerne måtte låne 1 å 2 bind ad gangen men måtte ikke ligge inde med over 2 bind og ikke beholde dem ud over 2 uger om vinteren og 3 uger om sommeren. Det hang sammen med, at der var mere at lave om sommeren for både landmænd, deres medhjælpere og håndværkerne, og den lyse tid var i det hele taget beregnet på udendørs liv. På de lange mørke vinteraftener burde det derimod ikke tage mere end 2 uger at læse en bog, mente bestyrelsen.

Låntagerne var dengang, som nu, ansvarlige for det materiale, de havde lånt. I regnskabsbøgerne forekommer der ingen bemærkninger om indkomne erstatninger eller bøder i foreningens første 4 år. Så enten har lånerne passet usædvanligt godt på bøgerne, eller også har bestyrelsen valgt at se gennem fingre

med det, hvis en bog var bortkommet eller beskadiget. Det er sandsynligvis en kombination af begge forhold.

Det var ikke gratis at låne. Og der var heller ikke samme pris for alle. Faktisk var det 4 gange så dyrt for en stor gårdmand at blive låner, som det var for hans karl. Men det var netop en af ideerne med biblioteksforeningerne, at ingen uanset formueforhold og indkomst skulle forhindres i adgang til bøgernes verden. En gårdmand med 5 tdr. hektar og derover betalte 2 kr. for et medlemskab. Gårdmænd med 1-5 tønder hektar betalte 1.50 kr. Husmænd betalte 1 kr., og tyende, indsiddere og ligestillede skulle betale 50 øre.

Den 3. oktober 1910 foretoges en indsamling til bogkøb, og det indbragte den efter datidens målestok ganske formidable sum af 82 kr. og 50 øre. Foreningens medlemstal var fra starten 43. Der valgtes en bestyrelse til at drive foreningen, og den aktive lærerinde ved Ishøj Skole, Marie Larsen, der var blevet ansat i 1908, blev primus motor i den fremtidige drift. Bestyrelsen bestod herudover af gårdejer Carl Olsen, frøken Kirstine Jensen, smed H. P. Hansen, tømrer Peter Andersen, købmand Joh. Jensen og mejerist Oluf Olsen. Lærer M. Stokholm, der var blevet ansat på skolen i 1909, blev konstitueret som formand.

ISHØJ BIBLIOTEK

Lærer Stokholm var en afholdt og initiativrig mand, der gennem sine 11 år i Ishøj kom til at påvirke kultur- og foreningslivet på mange måder. Han stod blandt andet bag oprettelsen af en foredragsforening og - så vidt vides - den første ungdomsforening i Ishøj. Det fortælles om den populære lærer, at han desværre var lidt for glad for at spille kort ude på de store gårde ved nattetide, og derfor kneb det af og til med at passe både undervisning og bibliotek. I 1920 forlod han Ishøj Skole.

Men tilbage til 1911 og biblioteksforeningens første generalforsamling. Den

foregik d. 11. november, altså lidt over et år efter grundlæggelsen. Af protokollen fremgår det, at medlemstallet var steget til 77. Bogbestanden var nu oppe på 212 bind, - man kunne få ganske meget for pengene dengang. 80 af bindene var dog overtaget fra den folkebogsamling, der blev grundlagt tilbage i 1876. Udlånet viste det ganske imponerende tal 2066 bind, hvilket giver et gennemsnit pr. medlem på over 13 bøger på et år. Det vidnede om en stor læselyst blandt medlemmerne, hvoraf mange givetvis arbejdede mellem 70 og 80 timer om ugen.

Biblioteksforeningens formand og den første bibliotekar i Ishøj, frk. Marie Larsen (tv)

Foreningens regnskab balancerede med 186 kr. og 66 øre, men først efter af bestyrelsen havde fordelt et underskud på 72 kr. og 66 øre imellem sig. Kontingenter androg 86 kr. og 50 øre, mens udgifterne til 129 ny bøger beløb sig til 99 kr. og 65 øre. Bogbinderen, A. Nielsen, havde udført arbejde for 49,80 kr. og andre udgifter, herunder porto og telefon, var på 5 kr. Revisorerne Jens Mikkelsen og Søren Jensen kunne herefter godkende regnskabet. Der var orden i sagerne, også dengang.

Man kunne af kassebogen læse, hvilke aviser, der blev holdt på biblioteket i Biblioteksforeningens første år. Det fortæller lidt om, hvilken større by, Ishøjborgerne følte sig mest knyttet til, at man havde abonnement på både Roskilde Tidende, Roskilde Avis og Roskilde Dagblad. I starten af århundredeskiftet var det helt normalt, at en større provinsby havde 3 aviser, der repræsenterede største politiske partier. Biblioteksforeningens bestyrelse havde allerede dengang forståelse for alsidighedsprincippet.

DET SKETE PÅ BIBLIOTEKET

- 1876 Udvalget til Folkeoplysningens Fremme foreslår, at der ydes tilskud til oprettelse af et sognebibliotek. Sognerådet bevilliger 20,- kr. til grundlæggelsen
- 1910 Thorslunde og Ishøj sognes Folkebogsamling stiftes. Bogbestanden består udelukkende af skønlitteratur. Beliggenheden af samlingen er i stueetagen i Marie Larsens lærerbolig ved Ishøj Skole
- 1911 Folkebogsamlingen ansøger Sognerådet om et økonomisk tilskud. Sognerådet bevilliger 10 kr. dette år. Til gengæld beslutter man, at der ikke skal ydes tilskud i det efterfølgende år
- 1927 Gentofte Kommune Bibliotek opfordrer til en amtskommunal biblioteksordning
- 1928 På mødet den 6. december vedtoges det at oprette et kommunalt bibliotek
- 1928 Den 20. december ansættes lærerinde Marie Larsen

TAG MED

INVITAION TIL MEDLEMMER AF

Thorslunde-Ishøj Lokalhistoriske Forening

på HELDAGSUDFLUGT

CHRISTIANSFELD KOLDINGHUS

Lørdag d. 2. juni 2018

CHRISTIANSFELD blev i 2015 udnævnt til Verdensarv af UNESCO's verdensarvskomitee.

Vi skal se hele staden, besøge honningkagebutikker og høre om hvilken betydning Brødremenigheden har haft for byens opvækst.

Brødremenigheden er en evangelisk-luthersk frimenighed med det samme bekendelsesgrundlag som Den danske Folkekirke. Brødremenigheden kaldes også herrnhutere, hvis oprindelse går helt tilbage til 1415.

KOLDINGHUS med Prægtige Magtsymboler

I anledning af Koldinghus' 750 års jubilæum vises særudstillingen **MAGTENS SMYKKER** hvor prægtige og kongelige smykker fortæller om magt og stil fra 1268 til i dag.

Udstillingen vil gennem et udvalg af prægtige og enestående danske og europæiske eksempler formidle smykketekstens fascinations- og udsigelseskraft, som den har udtrykt sig i magtens centrum gennem 750 år.

Program

07.30 Ishøj Station ved Netto
10.45 Guidet rundtur
i Christiansfeld

12.30 Frokost på
Brødremenighedens Hotel
Christiansfeld på egen hånd
13.45 Farvel til Christiansfeld

14.15 Koldinghus på egen hånd
med **MAGTENS SMYKKER**
15.45 Kaffe i Madkælderen
16.30 Farvel Kolding

Deltagerpris:

700 kr.

**Tilmelding fra
den 1. marts 2018**

Turen gennemføres kun ved
mindst 30 deltagere.

Tilmelding og betaling

Tilmelding kan ske på forningens
hjemmeside

www.ishoejlokalhistorisk.dk
eller på tlf. 4030 3538.

Betaling sker ved overførsel til
konto 1551-6278124

HUSK at skrive navn, adresse og
telefonnr.
Herefter bliver deltagerbilletten
tilsendt

Deltagerprisen inkluderer:

Bustransport
Ishøj - Christiansfeld/Kolding og retur
Morgenkaffe/the med brød
Guidet rundtur i Christiansfeld
Frokost
med øl, vand, kaffe/the
Entré til
Koldinghus og Magtens Smykker
Kaffe og kage i Madkælderen

Gadekæret - en landsby i byen

Der var engang ... sådan begynder eventyret om Gadekæret - en gård ved navn Mosegården, som Ishøj Kommune havde opkøbt og senere solgt.

Det var i marts 1972, at gården blev solgt til K.B.I. Samme år, i november, indvilgede Vridsløselille Andelsboligforening i at overtage grunden og være byggherre.

Men der skulle gå tre år før opførelsen af Gadekæret kunne begynde.

Samtidig begyndte VA at markedsføre det nystartede byggeri. På trods af høj rentesikring og tidsmæssige udfordringer, var der ingen udlejningsproblemer. Da prøvehusene blev fremvist i foråret 1977, strømmede folk til for at blive skrevet op.

VA var kendt for at bygge utraditionelle boliger og meningen med Gadekæret var at skabe et boligkvarter, lidt større end Mariager og med nogle af de værdier, som et lille samfund har.

Rækkehuse med røde teglstenstage, gule mure og grønne vinduesrammer, rødbrune døre og hvad der ikke mindst var vigtigt, en lille have.

Enkelte gamle træer blev bevaret, masser af frugttræer og buske blev plantet.

GADEKÆRET

JUL 1993

Den gamle trelængede Mosegård blev restaureret og en hal blev senere opført til beboernes aktiviteter. Man skulle rigtigt komme hinanden ved.

Samtidig skulle boligområdet gøres bilfri og skabe et børnevenligt trafiksystem. Alt dette for at få et godt og varmt miljø. Vi har en miljøplan

Det kneb lidt med miljøet, men der blev nedsat et miljøudvalg, som arbejdede energisk gennem et par år og hvor nu resultaterne begynder at vise sig.

Et lille samfund i byen

En ny generation er vokset op, nye familier har stiftet hjem.

Af og til høres sølvbryllupsmusik på morgenstunden.

Men stadig bor her den største del af beboerne, som i sin tid flyttede ind.

Gadekæret er blevet et lille samfund i byen.

Vi hilser på hinanden, snakker sammen og går på vennebesøg.

Uddrag: Ruth Søndergård, Gadekæret

BESTYRELSEN

Formand	Steen Skovhus	3056 4364
Næstformand	Torben Eg	3139 0846
Kasserer	Birgit Hansen	2851 3139
Sekretær	Preben Kok	4068 2681
Webmaster	Lars Andersen	2372 2145
Bestyrelsesmedlem	Carsten Lauridsen	2858 2600
Bestyrelsesmedlem	Arne Sørensen	4092 8438
Bestyrelsesmedlem	Kristian Pedersen	4373 7329
Bestyrelsesmedlem & redaktør	Peter Kay	4030 3538
Suppleant	Jørgen Arnulf	4363 2216
Suppleant	Anders Hvid Jensen	2945 0812
Suppleant	Lise Heeno	4018 1844

LOKALHISTORISK ARKIV

Arkivet er åbent hver tirsdag fra kl. 14.00 til kl. 19.00.
Ferie lukket i juli og mellem jul og nytår

Arkivet kan også kontaktes på telefon 43 54 64 75.
Spørg efter Troels Øhlenschläger eller Lars Hansen.

E-mail: lars.hansen@kroppedal.dk

Hjemmeside: ishoejlokalhistorisk.dk

Sæt dit præg på bladet!
Skriv eller ring
til redaktøren
med gode ideer og tips.

Næste nr.:
MAJ 2018
Deadline 9. april

Ansvarshavende: Steen Skovhus
Redaktør: Peter Kay
Oplag: 1.200 stk.
Tryk: PrintXpress aps.
Hammerholmen 39 F
2650 Hvidovre
ISSN 0902-6592
Kontingent 2018: 75 kr. for enlige
100 kr. for husstand

POST

PP

DANMARK

THORSLUNDE-ISHØJ
LOKALHISTORISKE FORENING
TRANEGILDE BYGADE 4 * 2635 ISHØJ

ARRANGEMENTER

11. februar kl. 11.00	Bredekærgård	Fastelavn
20. februar 18.00	Bredekærgård	Per Madsen
27. februar kl. 19.00	Bredekærgård	Slægtsforskning
13. marts kl. 19.00	Bredekærgård	Generalforsamling
14. april kl. 10.00-15.00	Bredekærgård	Forårsfest
27. maj kl. 13.00-16.00	Bredekærgård	Swing Cats
2. juni kl 7.30-18.00	Sønderjylland	Christiansfeld Koldinghus
17. juni kl. 12.00-13.00	Bredekærgård	BørneJazz - Sille & Palle
17. juni kl. 13.45-16.45	Bredekærgård	Kjeld Lauritzen Organ
8. juli kl. 13.00-16.00	Bredekærgård	Dixie For You
22. juli kl. 13.00-16.00	Bredekærgård	Paul Harrison Band
5. august 13.00-16.00	Bredekærgård	Hans Knudsen Jumb
12. august	Skovtur	Væk fra sporet - Ud i naturen

HUSK

jævnligt at kigge på vor hjemmeside
www.ishoejlokalhistorisk.dk
og se de sidste nye opdateringer med bl.a.
arrangementer og foredrag.